

Zintegrowany System Kwalifikacji – potwierdzone umiejętności na międzynarodowym rynku pracy

Kwalifikacje to nie tylko tytuł magistra, prawo jazdy czy certyfikat językowy. Wiedzę i umiejętności zdobywamy w różnych miejscach – w szkołach, na uczelni, w miejscu pracy, na kursach lub ucząc się w domu. To może oznaczać, że każdy z nas daje sobie radę w wielu różnych dziedzinach działalności, ale często nie mamy oficjalnego potwierdzenia naszej wiedzy i umiejętności.

Czasami też szkolimy się w różnych miejscach, nie mając pewności, jaką korzyść przyniesie nam dany kurs. Jednocześnie jako klienci różnych usług nie zawsze mamy pewność, jakiej jakości usługi oferuje nam dana osoba, np. ucząca dzieci narciarstwa, odzyskująca utracone dane z dysku, czy opiekująca się starszą osobą.

W 2016 r. w Polsce weszła w życie ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Wprowadza ona zupełnie nowe możliwości potwierdzania swojej wiedzy i umiejętności oraz publiczny dostęp do kwalifikacji z ich jasno określonym opisem.

W pracę nad podobnymi rozwiązaniami systemowymi włączonych jest ponad 140 krajów świata, m.in. Francja, Wielka Brytania, Niemcy, Portugalia, Holandia, Australia. W niektórych z nich, np. w Nowej Zelandii w 2004 r. dokonywano już aktualizacji zgromadzonych kwalifikacji (ok. 500 usunięto m.in. z uwagi na przestarzały charakter).

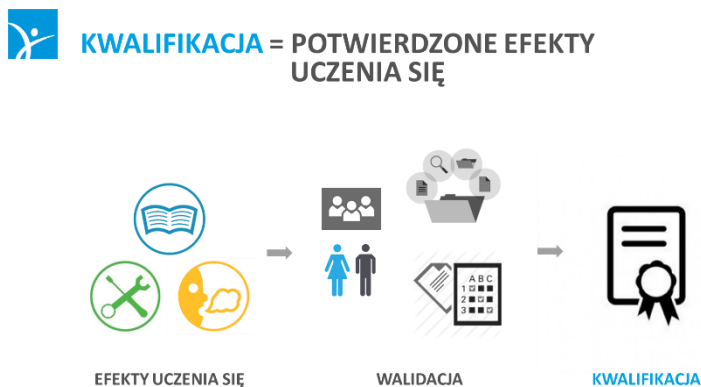
Ustanowiono Europejską Ramę Kwalifikacji, a obecnie prowadzone są dyskusje nad Światową Ramą Kwalifikacji.

JAKIE KWALIFIKACJE NADAWANE SĄ W POLSCE?

W Polsce kwalifikacje nadawane są w szkołach i na uczelniach, np. w postaci świadectwa ukończenia szkoły podstawowej, świadectwa dojrzałości, dyplomów ukończenia studiów, dyplomów doktorskich – są to *kwalifikacje pełne*.

Kwalifikacje nadawane są także po kursach lub szkoleniach oferowanych przez firmy szkoleniowe, pracodawców, różne organizacje i stowarzyszenia. Jakość certyfikatów czy dyplomów bywa jednak różna. Do końca nie wiadomo, co potrafi ich właściciel.

Zintegrowany System Kwalifikacji dopuszcza natomiast możliwość potwierdzenia wiedzy,

umiejętności, postaw będących efektem samodzielnego uczenia się. Jeżeli ktoś sam zdobył wiedzę potrzebną do potwierdzenia kwalifikacji, nic nie stoi na przeszkodzie, żeby przystąpił do jej sprawdzenia czyli tzw. walidacji. Tak uzyskane kwalifikacje to *kwalifikacje rynkowe*.

Dzięki Zintegrowanemu Systemowi Kwalifikacji różne kwalifikacje zebrane zostaną w rejestrze kwalifikacji. Każdy będzie mógł:

- ✓ **dowiedzieć się, co dokładnie kryje się za danym dyplomem czy certyfikatem,**
- ✓ **upewnić się czy ma odpowiednią wiedzę i umiejętności, żeby oficjalnie potwierdzić swoje umiejętności,**
- ✓ **ustalić gdzie może się poddać walidacji.**

Zarówno kwalifikacje pochodzące ze szkół i uczelni, jak i kwalifikacje rynkowe mają nadany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji. Poziom ten odzwierciedla m.in. złożoność umiejętności nabytych w ramach danej kwalifikacji i samodzielność osoby w danym zakresie.

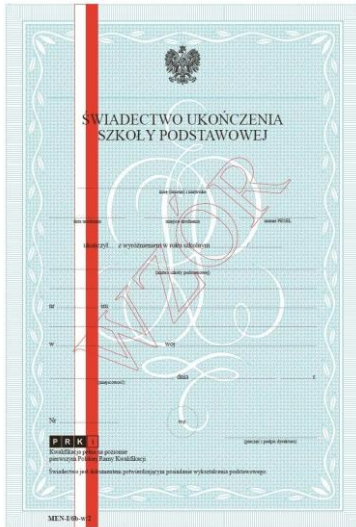
Jedna kwalifikacja może mieć tylko jeden poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji, ale dana osoba może mieć kwalifikacje z różnymi poziomami.

Dyplom lub certyfikat poświadczający daną kwalifikację jest wiarygodnym dowodem na to, co rzeczywiście wie i umie jego posiadacz, jeśli ta kwalifikacja znajduje się w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji. To doskonałe potwierdzenie kompetencji, zarówno dla pracowników, jak i dla pracodawców.

Takie certyfikaty są symbolem jakości w Polsce i za granicą.

W 2017 roku po raz pierwszy polskie dyplomy z zakresu szkolnictwa wyższego i świadectwa szkolne zyskały specjalne oznaczenie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji – napis PRK i odpowiedni numer.

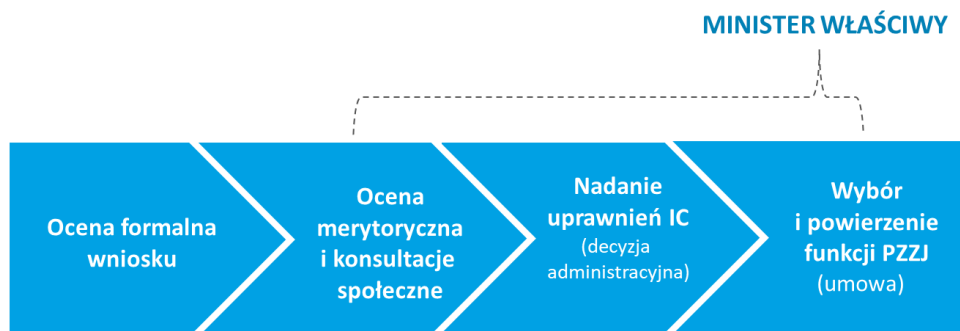
Do tej pory zgłoszono do ZSK już kilkadziesiąt kwalifikacji rynkowych, m.in.:

- Montowanie stolarki budowlanej,
- Prowadzenie szkoleń, warsztatów i treningów dla osób dorosłych pracujących w organizacjach biznesowych i instytucjach administracji publicznej,
- Obsługa procesów kadrowo-płacowych,
- Praca z dzieckiem metodą Marii Montessori,
- Doradzanie w zakresie finansów osobistych,
- Planowanie i prowadzenie zajęć z kiteboardingu w ramach cyklu szkoleniowego,
- Organizowanie pobytu i działań edukacyjno-krajoznawczych na terenach wiejskich,
- Przygotowywanie potraw zgodnie z trendami rynkowymi i zasadami zdrowego żywienia,
- Planowanie, tworzenie i dystrybuowanie treści marketingowych (content marketingu),
- Prowadzenie mediacji sądowych i pozasądowych,
- Obsługiwanie kasy fiskalnej z elementami fakturowania,
- Programowanie obrabiarek skrawających sterowanych numerycznie (CNC).

JAK WŁĄCZYĆ KWALIFIKACJĘ DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU?

Kwalifikacja może zostać włączona do systemu na wniosek podmiotów prowadzących zorganizowaną działalność w obszarze: gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń. Na przykład może to być: firma handlowa, organizacja skupiająca przedsiębiorców z branży budowlanej, zrzeszenie producentów obuwia, stowarzyszenie firm szkoleniowych itp.

Zainteresowana instytucja lub organizacja składa wniosek w formie elektronicznej za pośrednictwem Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji: rejestr.kwalifikacje.gov.pl do ministra. Najczęściej robi to jednocześnie ze złożeniem wniosku o nadanie uprawnień do certyfikowania kwalifikacji. Minister ma następnie 4 miesiące (z możliwością przedłużenia tego procesu o kolejne 4) na procedowanie wniosku. W tym czasie przeprowadza konsultacje społeczne zgłoszonej kwalifikacji, zbiera opinie specjalistów i na tej podstawie podejmuje decyzję o jej włączeniu do ZSK. Następnie powołani przez ministra eksperci przypisują poziom kwalifikacji, który wymaga jeszcze akceptacji Rady Interesariuszy. Pozytywne zamknięcie tego etapu uprawnia ministra do wydania obwieszczenia o włączeniu kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji publikowanego w Monitorze Polskim.

JAK OPISAĆ KWALIFIKACJĘ?

Kwalifikacje rynkowe opisuje się głównie za pomocą zestawów umiejętności i kryteriów ich weryfikacji, czyli określenia działań, dzięki którym poznamy, że ktoś faktycznie posiadał daną umiejętność. Nie wystarczy więc deklaracja, że ktoś coś wie lub zna. W opisie kwalifikacji trzeba wskazać, na jakiej podstawie to stwierdzamy i co wynika z danej wiedzy np. dla działań zawodowych.

UMIĘTNOŚĆ

Prowadzi jednostkę treningową, stosując zasady teorii i metodyki treningu.

KRYTERIA WERYFIKACJI

- sprawdza przygotowanie uczestnika do realizacji jednostki treningowej, w tym pyta o samopoczucie, sprawdza strój i obuwie uczestnika;
- przygotowuje miejsce i sprzęt do przeprowadzenia jednostki treningowej;
- doбира rodzaj jednostki treningowej (intensywność, objętość i formę ruchu) do możliwości uczestnika;
- demonstruje i omawia ćwiczenia specyficzne dla poszczególnych części jednostki treningowej (rozgrzewki, części głównej i końcowej);
- nadzoruje wykonywanie ćwiczeń przez uczestnika, w tym asekuje go i koryguje;
- mobilizuje do wysiłku fizycznego, w tym stosuje zachęty słowne, pochwały, zmiany intonacji głosu oraz podkreśla korzyści wynikające z ćwiczeń;
- monitoruje intensywność wysiłku, w tym wykorzystuje test mowy, skalę Borga lub sport tester, i w zależności od potrzeb modyfikuje ją;
- podsumowuje jednostkę treningową, wyjaśniając uczestnikowi cele jednostki i zrealizowane zadania.

Kwalifikacje nadawane w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji mówią jednak coś jeszcze: na podstawie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji określają, na ile zaawansowane są efekty uczenia się.

Do włączonej już kwalifikacji „Montowanie stolarki budowlanej” przypisano poziom 3. Oznacza to, że od osób z tą kwalifikacją można oczekiwać ogólnej wiedzy o stolarce budowlanej i najnowszych technologiach, wykonywania niezbyt złożonych zadań i rozwiązywania prostych problemów. Nie należy zaś spodziewać się wiedzy specjalistycznej, samodzielnego działania w niedających się przewidzieć warunkach i kompetencji do kierowania zespołem. To ważne, bo dzięki temu pracodawca wie, jak skomplikowane zadania może bez większego ryzyka powierzyć swojemu pracownikowi.

Co istotne, inne państwa Unii Europejskiej też mają swoje ramy kwalifikacji. Pomaga to łatwiej odnaleźć się na rynku pracy za granicą i łatwiej przekonać tamtejszego pracodawcę o poziomie swoich kompetencji.

JAK ZOSTAĆ INSTYTUCJĄ CERTYFIKUJĄCĄ?

Instytucja certyfikująca to podmiot, który ma uprawnienia do nadawania określonych kwalifikacji z obrębu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Odpowiada więc także za proces walidacji.

Instytucją certyfikującą może stać się każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, jeżeli zapewnia warunki organizacyjne i kadrowe umożliwiające sprawdzanie wiedzy i umiejętności zgodnie z wymaganiami określonymi w opisie danej kwalifikacji.

Zintegrowany System Kwalifikacji to korzyści dla pracodawców:

- Ułatwienia w ocenie kompetencji kandydatów do pracy i zmniejszenia ryzyka kosztownych błędów przy rekrutacji.
- Pomoc w zakresie doskonalenia systemu awansowania i wynagradzania, a także w trafnym doborze szkoleń dla pracowników.
- Możliwość tworzenia nowych kwalifikacji „szytych na miarę” czyli ściśle dostosowanych do potrzeb pracodawcy i lokalnego rynku pracy.
- Zwiększenie konkurencyjności firmy w postępowaniach przetargowych w kraju i za granicą dzięki wykwalifikowanej kadrze posiadającej certyfikaty z symbolem PRK..
- Rozwój i współpracę różnych środowisk w ramach jednej branży dzięki włączeniu się w działania na rzecz Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji..